

Het Vlaams Varkensstamboek (vvs) verkondigt al jaren dat de keuze van een geschikte Piétrainbeer de winst bepaalt op een varkensbedrijf. Het ILVO-Dier nam de proef op de som en vergeleek een bedrijfseigen Piétrainbeer met een beer die vvs aanraadde. De bevindingen waren opvallend. – SAM MILLET, MARIJKE ALUWÉ & DANIEL

DE BRABANDER, ILVO-DIER –

De ene Piétrain is de andere niet

Het ILVO vergeleek 2 beren. De controlebeer (beer C) was een van de Piétrainberen die op het ILVO ingezet worden voor de productie van vleesvarkens. In 2008 kocht men deze beer op basis van zijn conformatie en bedrijfsprestatietoets, namelijk een groei van 562 g per dag en een geschat vleespercentage van 70% op 211 dagen.

Op basis van de slachresultaten van de vleesvarkens op het ILVO werd een geschikte beer geselecteerd (beer S) op advies van vvs. Hierbij hield men vooral rekening met de karkaskwaliteit van de beer. Beer S was een goed ontwikkelde beer met een brede schouderpartij die zich doortrok over de carré tot in de ham. Bovendien zaten er in de afstamming heel wat voorouders die in de selectiemesterij elitebeer werden en die eveneens gekend waren voor hun brede en zwaar gespierde exterieur. Ook de 21 afstammelingen van beer S die op dat moment in de selectiemesterij zaten, vertoonden die goede bespiering. Het genetisch potentieel qua groei en voederconversie van de voorouders van de beer werd natuurlijk ook niet uit het oog verloren. De bedrijfsprestatietoets van beer S toonde een dagelijkse groei van 510 g en een geschat vleespercentage van 70% op 217 dagen. Dit was vergelijkbaar met deze van beer C. Hierna vertellen we meer over de proefopzet.

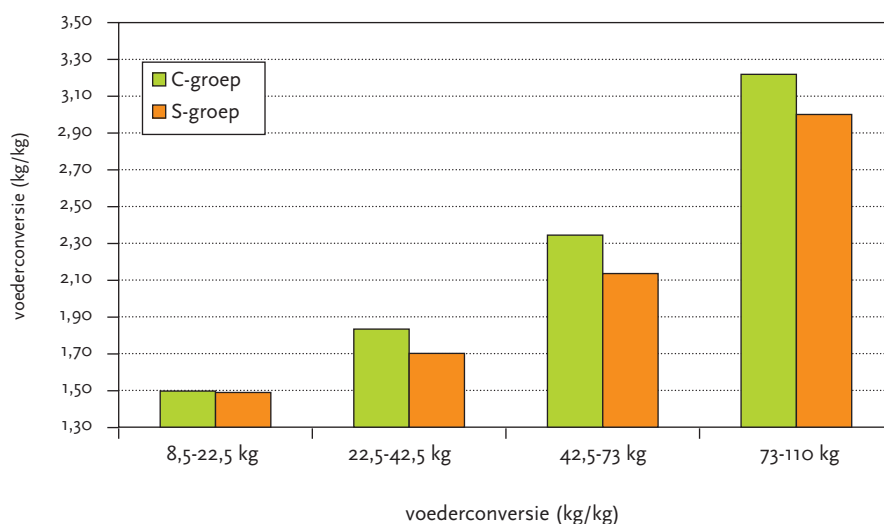
Proefopzet

In januari 2009 werden via KI 10 zeugen bevrucht met sperma van beer C en 10 zeugen met sperma van beer S. Er waren geen verschillen in de bevruchtingsresultaten. Van beide beren werden ongeveer evenveel biggen geboren en gespeend. Bij spenen op 4 weken selecteerden we per beer 48 nakomelingen met een gemiddeld gewicht (de helft baren en de helft gelten). Ze werden ad random verdeeld per 6 in een hokje in de biggen-

batterijen. Op een leeftijd van 9 weken verhuisden ze per groep van 6 naar de vleesvarkensstal totdat ze geslacht werden. De varkens kregen 4 voeders: 1 voeder in de biggenbatterij en 3 voeders (van 20-40 kg, van 40-70 kg, van 70-110 kg) in de vleesvarkensstal. Het slachtgewicht bedroeg gemiddeld 110 kg.

S-groep scoort beter

De gespeende biggen groeiden goed en wogen gemiddeld 22,5 kg op 9 weken

Figuur 1 Voederconversie van de nakomelingen van 2 beren - ILVO 2009

Foto: vvs

de C-groep in vergelijking met de S-groep (78 tegenover 77%).

De keuze van een beer lijkt dus erg belangrijk bij het streven naar optimale productieresultaten.

Het verschil in euro's

Wat betekent dit verschil in productieresultaten nu in euro's? Hiervoor berekenen we de voederkost bij de aangegeven voederprijzen en de karkasopbrengst (tabel 2). Bij hogere voederprijzen zal het verschil groter worden, bij lagere prijzen kleiner.

Informatie vergaren kan via allerhande kanalen, zoals de vakpers en het internet. Ook op prijskampen en een veilingen kan men heel wat opsteken qua exterieur en informatie in de catalogi. Het kan ook van belang zijn om hiervoor iemand aan te spreken die vertrouwd is met deze materie. Hoe dan ook, je kan best zelf meten en vergelijken om een oordeel te vellen over de gemaakte keuzes. Het kan je geld opleveren!

Aandachtspunten

De huidige proef focuste op productiere-

Tabel 2 Berekening van voederkost en karkasopbrengst bij de nakomelingen van 2 beren - ILVO 2009

Gewichtstraject (kg)	Voederprijs (euro/ton)	Voederkost	Voederkost	S-groep t.o.v.
		C-groep	S-groep	C-groep
8,5-22,5	325	6,8	6,8	
22,5-42,5	225	8,2	7,7	
42,5-73	205	14,4	13,1	
73-110	190	22,6	21,1	
Voederkost (euro/varken)		52,1	48,7	-3,4
		C-groep	S-groep	
Karkasgewicht (kg) (110 x karkasrendement)		85,8	84,7	
Karkasopbrengst (euro/varken)		105,5	109,3	+3,8
Karkasopbrengst - voederkost (euro/varken)		53,4	60,6	+7,2

leeftijd. In deze periode groeiden de nakomelingen van beer C (C-groep) iets sneller dan deze van beer S (S-groep). Figuur 1 toont dat er geen verschil in voederconversie was. Tussen 22 en 42 kg groeiden de 2 groepen ongeveer even snel, maar de S-biggen hadden hiervoor minder voeder nodig. Eens de dieren zwaarder wogen dan 40 kg werd het verschil erg duidelijk: de S-groep groeide beduidend sneller dan de C-groep en haalde een betere voederconversie.

Over het traject tussen 20 en 110 kg was de voederconversie beter voor de S-groep dan de C-groep (2,38 tegenover 2,60). Met een vergelijkbare voederopname vertaalde zich dit in een dagelijkse groei van

Voor de karkasopbrengst hebben we op basis van de gemiddelde karkaskwaliteit berekend dat er een verschil was van 0,06 euro/kg karkas tussen de nakomelingen van de beer S ten opzichte van deze van beer C. In dit geval had de S-groep een voederkost die 2,8 euro lager lag en een karkasopbrengst die 3,8 euro hoger lag. Dit maakt een uiteindelijk verschil van 6,6 euro per vleesvarken. De groeisnelheid lieten we in deze berekening buiten beschouwing, maar heeft op zich ook een economische impact.

Doordachte beerkeuze maken

In dit experiment had de berenkeuze een belangrijke impact op de rentabiliteit van varkensproductie, zowel op het vlak van voederkost als op het vlak van karkaskwaliteit. Een voederconversie van 2,6 tussen 20 en 110 kg was niet slecht voor beer C. Door van beer te veranderen kon het echter nog beter. Deze proef toont ook het belang aan van een goede karkaskwaliteit en de rol die de beerkeuze hierin speelt. Het verschil in prijs per varken – maar zeker ook in karkaskwaliteit – kan eenvoudig opgevolgd worden aan de hand van slachthuisgegevens. Hierdoor blijf je alert en het kan een hulp zijn bij het evalueren van al dan niet gewenste veranderingen op je bedrijf.

In de proef was het verschil groot. Het toont aan hoe belangrijk de berenkeuze kan zijn. Het kiezen van een juiste beer is niet eenvoudig en het is niet altijd mogelijk om de bloedlijnen en hun prestaties in de Piétrainwereld van nabij op te volgen.

sultaten in de afmest. Met deze kleine aantallen is het moeilijk een uitspraak te doen over reproductieresultaten en uitval. Het is echter belangrijk om hiermee ook rekening te houden. Als de introductie van een bepaalde genetica aanleiding zou geven tot een kleiner aantal gespeende biggen per zeug of een grotere uitval van spenen tot slachten, zal dit negatieve gevolgen hebben op het rendement. Mogelijk moet je dan ook het management aanpassen.

Uit het opvolgen en vergelijken van de productieresultaten kan je veel leren. Het is wel belangrijk om hiervoor onder dezelfde omstandigheden te vergelijken, want factoren zoals stalklimaat, voeding en aanwezigheid van ziektes of ziektekiemen kunnen de resultaten beïnvloeden. ■

Tabel 1 Karkaskwaliteit van de nakomelingen - ILVO 2009

	C-groep	S-groep
Karkasrendement (%)	78	77
Vleespercentage (%)	59,4	61,8
Typegetal	2,3	2,1
Vleesdikte (mm)	64,4	64,2
Spekdikte (mm)	14,6	12,1

respectievelijk 840 en 807 g. Ook in het slachthuis waren de verschillen opvallend (tabel 1). Het vleespercentage van de C-groep bedroeg gemiddeld 59,5%. Voor de S-groep was dit 61,8%. Het typegetal daalde van 2,3 naar 2,1 (een lager getal betekent hier een betere conformatie). Wel lag het karkasrendement (karkasgewicht versus levend gewicht) 1% hoger bij

Het oog van de meester

Toen de varkens ongeveer 40 kg wogen, kwam een medewerker van het vvs langs voor een tussentijdse evaluatie. We lieten hem raden welke dieren van welke beer afkomstig waren. Hij zag echter geen verschil tussen beide groepen. Enkele weken voor het slachten lukte het iets beter, maar toch bemerkten we enige twijfel.

Zelfs aanzienlijke verschillen kan je dus niet steeds met het oog zien! De beste controle bestaat er in gemiddelde objectieve kengetallen zoals groei, voederconversie en karkaskwaliteit te meten en te berekenen.